

WELKE BODEM HEB IK?

Zand, leem of klei?

Een van de belangrijkste eigenschappen van de bodem is de textuur. Textuur is niets anders dan de verhouding tussen bodemdeeltjes van verschillende formaten. Bodems bevatten een mengsel van verschillende deeltjesgrootte. De deeltjes waarvan er meest zijn, bepalen de naam van de bodemtextuur.

1. Zanddeeltjes zijn 0,05 tot 2 mm groot, doorgaans groot genoeg om zichtbaar te zijn. Ze voelen tussen de vingers korrelig aan. Wat groter is dan zand, wordt grind genoemd.
2. Leemdeeltjes (0,002 tot 0,05 mm) zijn kleiner dan zand, en niet meer zichtbaar met het blote oog.
3. De fijnste bodemdeeltjes (klei) zijn kleiner dan 0,002 mm. Pure kleideeltjes zijn glad en kleven aan de vingers.

De invloed van de textuur op de fysische bodemeigenschappen is groot. Tussen grotere deeltjes is bijvoorbeeld meer ruimte. Dat verklaart waarom zandige bodems sneller regenwater doorlaten dan andere bodems (goede drainage).

Hoe kleiner de deeltjes (bv klei en leem), des te meer water en voedingsstoffen ze kunnen vasthouden.

Vanzelfsprekend zijn aan verschillende texturen voor- en nadelen verbonden.

- Te veel klei geeft een bodem met veel voedingsstoffen maar ook met problemen door slechte verluchting en trage drainage. Dergelijke bodems noemt men zwaar.
- Ook te veel leem kan drainageproblemen veroorzaken.
- Te veel zand betekent vlotte drainage, maar dat u steeds weer moet bemesten omdat ook de voedingsstoffen wegspoelen. Dergelijke bodems noemt men licht.

De beste bodemtextuur bestaat niet uit allemaal middelgrote deeltjes, maar uit een evenwichtige mix van zand, leem en klei. Zand, leem of kleideeltjes maken ongeveer 45% uit van de bodem. Daarnaast bestaat de bodem ook nog voor ongeveer 5% uit organisch materiaal en voor 50% uit poriën.

Experiment: welk type bodem heb je? Bodemtype bepalen door bezinkingsnelheid:

- Maak 3 putten van 30 cm diep in je tuin.
- Steek van de wand van elke put een plak grond en meng deze plakken in een emmer.
- Doe ¼ l zuivere grond in een bokaal (van volume 1 l) en vul die bijna volledig met water.
- Voeg 2 ml vaatwasmiddel toe, sluit de bokaal, schud krachtig en laat de inhoud nu 24 uur rusten.
- Na 24 uur onderscheid je enkele lagen onder in de bokaal.
 - De zandkorrels zijn het zwaarst en vormen de onderste laag.
 - De laag daarboven is de leemlaag,
 - De bovenste, vaak iets donkerdere laag is de kleilaag.

Partikeltjes organische stof zweven nog vaak rond in het water.

Dit testje geeft je een beeld van de hoeveelheid zand, leem en klei in jouw bodem.